

poškozen ve svých právech. Z tohoto zákonného ustanovení plyne, že nss neposkytuje ochranu proti všem formám činnosti správních úřadů, nýbrž jen proti jejich rozhodnutím a opatřením, tedy jen proti těm aktům, které by mohly vůbec zasáhnouti do právní sféry některé osoby a porušiti její subj. právo. Rozhodnutím a opatřením dlužno rozuměti — hledíc zejména k obrátům použitým v zákoně o ss, a to v § 5 »věc vyřízena« a v § 2 »ve svých právech porušen«, jen ty projevy správních úřadů, které mají povahu výroku pro strany závazného.

Takovéto právní povahy však nař. výnos min. nemá. Již z formy výroku v něm obsaženého, jímž min. vnitra sděluje, že by bylo nuceno podati odpor, vysvětá, že žal. úřad projevuje toliko svůj názor o tom, jak by postupoval, kdyby byl skutečně povolán k úřednímu jednání podle § 2 vlád. nař. z 27. července 1920 č. 465 Sb. o sděleném mu nyní projektu. Takovéto sdělení nebrání však ani st-lům, aby o zápis společnosti do rejstříku na stejném podkladě žádali, ani min., aby až by soudem o vyjádření bylo požádáno, zaujalo jiné stanovisko. Proto nelze je pokládati ani za rozhodnutí ani za opatření ve smyslu § 2 cit. zák. o ss, které by bylo způsobilé zasáhnouti do subj. práv st-lů, a proto bylo stížnost jako nepřipustnou odmítnouti.

Č. 6698.

Nemocenské pojišťování. — Advokacie (Slovensko): * Kandidát advokacie, zaměstnaný v advokátní kanceláři, podléhá (od 1. října 1919) i na Slov. nemoc. pojištění dle § 1 odst. 1 zák. č. 268/1919 a § 1 vl. nař. č. 516/1919.

(Nález ze dne 6. září 1927 č. 18.645).

Prejudikatura: Boh. 2198/23 adm.

Věc: Dr. Gejza P. v T. (adv. Dr. Bedř. Mautner z Prahy) proti ministerstvu sociální péče stran nemocenského pojištění.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Okresní dělníky pojišťující pokladna v Trenčíně předepsala st-li od 1. listopadu 1923 počínajíc pojistné příspěvky nemocenské za Dra Josefa Cs., jež zaměstnával ve své advokátní kanceláři jako adv. kandidáta. Ve sporu vzniklém o pojistnou povinnost tohoto zaměstnance potvrdilo min. soc. péče v pořadí instancí nař. rozhodnutím předpis příspěvků v podstatě z důvodu, že tu jde o pracovní poměr dle § 1. zák. z 15. května 1919 č. 268 Sb. — — —

Zjištění žal. úřadu, že mezi st-lem a kandidátem advokacie Drem Cs. byl služební poměr ve smyslu nemoc. zák. č. 268/1919, má dle náhledu nss plnou oporu ve spisech.

Předpis § 1, odst. 1 nemoc. zák. právě cit., jehož působnost byla dnem 1. října 1919 rozšířena na území Slov. vl. nař. č. 516/1919, stanoví všeobecné zásady o nemoc. pojistné povinnosti a váže tuto povinnost na předpoklad, že osoby, o něž jde, vykonávají práce a služby na základě poměru pracovního, služebního neb učňovského. Prac. a služ. poměr není však v podstatě nic jiného, než poměr, jenž jest založen

na služ. smlouvě, t. j. úmluvě, jíž se zavazuje někdo konati jinému po nějakou dobu služby neb práce. Nezbytným požadavkem takové smlouvy jest tedy vzájemný souhlas pozůstávající v tom, že jedna osoba — zaměstnanec, projevuje ochotu k určité práci a druhá osoba — zaměstnavatel tuto pohotovost přijímá a jí disponuje, ať již souhlasný projev vůle se stal výslovně nebo mlčky činy konkludentními.

Jest nesporno, že Dr. Cs. byl v kritické době od 1. listopadu 1923 do srpna 1925 v adv. kanceláři st-lově zaměstnán jako adv. kandidát s měsíčním platem 1700 Kč, a stížnost sama přiznává, že pro st-le konal práce, na jichž zdolání by si na místo něho byl musil sjednati jinou sílu.

Uznal-li tedy žal. úřad, že mezi st-lem a Drem Cs. byl založen a trval po kritickou dobu služ. poměr, jak shora byl definován, jest tento závěr v souhlasu se spisy a jest nař. rozhodnutí, když vyslovilo pojistnou povinnost zmíněného zaměstnance, ve shodě se zákonem, ježto povinné pojištění nastává ex lege vstupem do zaměstnání pojistně povinného (§ 1 cit. zák. a § 60 zák. čl. XIX:1907).

Námítky stížnosti vyznívají v úvahu, že tu nejde o poměr služební, nýbrž o s t u d i u m a doplnění teoretických vědomostí jako průpravy ke zkoušce advokátní a budoucímu povolání.

Tu stačí podotknouti, jak již úřad správně učinil, že, jsou-li tu ostatní předpoklady služ. poměru, t. j. smluvní závazek jedné osoby konati osobě druhé po jistou dobu služby neb práce, jsou pojištěním povinni i ti, kdož se pro to které zaměstnání teprve připravují nebo zaučují s úmyslem, aby jim práce ta byla normálním a stálým pramenem výživy (srovnej nál. Boh. 2198/23 adm.). Nezavazuje tudíž pracovní poměr pojistně povinný této jeho povahy okolnost, že Dr. Cs. pracemi, jež dle vzájemné dohody konal st-li za úplatu, se připravoval zároveň pro své budoucí povolání.

Není pak předpisu, jenž by zaměstnance tohoto druhu z pojistné povinnosti vylučoval. Zákon o pojištění dělníků pro případ nemoci č. 268/1919 má v § 2 a násl. speciální předpisy o výjimkách z pojistné povinnosti a nelze již proto použití analogie zákona o pensijním pojištění, jíž se st-l dovolává.

Vyslovilo-li však nař. rozhodnutí právem pojistnou povinnost Dra Cs., pak jest nerozhodno, zda jej st-l k nemoc. pojištění přihlásil čili nic, ježto jeho členství u příslušné dělníky pojišťující pokladny nastalo již ex lege jeho vstupem do zaměstnání pojistně povinného; netřeba se proto zabývatí námitkou st-lovou, že přihlášku Dra Cs. podal jen z donucení a s výhradou. Není proto ani vadou řízení, když úřad s dotyčnými vývody odvolání se nevypořádal.

Č. 6699.

Nemocenské pojišťování. — Veřejní notáři (Slovensko): Kandidát notářství, zaměstnaný v kanceláři veř. notáře, podléhá i na Slov. nemoc. pojistné povinnosti podle zák. č. 268/1919.

(Nález ze dne 6. září 1927 č. 18.648).